

No ens feu beure més a galet (I)

written by Jaume Gras i Bartrolí | 25 de setembre de 2024

Cada cop que se'ls presenta l'ocasió, coincidint amb l'estrena d'una pel·lícula, la presentació d'un llibre o una exposició relacionada amb la immigració meridional, l'oracle crioll autonòmic ho aprofita per fer bullir l'olla de la discòrdia. Entre els rics i els pobres, entre els bons i els dolents. També entre els de fora i els de dins, està clar perquè aquest, agradi o no, és el rovell de l'ou. Això és molt recurrent i em ve present el Festival de Cultura Txarnega (2019), ben subvencionat per l'alcaldeessa comunista ben oberta a rebre vots de qualsevol, que venia a ser com la festa grossa del criollisme hispà. No crec que al País Basc s'organitzi un Festival de Cultura Maketa, perquè, en general, sabem que els bascos no són tan frívols amb les qüestions relacionades amb les conseqüències del 39 que no van ser ni una broma ni una festa de la pluralitat.

Generalment, aquest pensament ho aprofita tant per lloar les gestes dels desplaçats per la dictadura com per fer sentir malament a la catalanitat. A tota la catalanitat, sense matissar, i en aquest punt es nota la mala llet. Com si la nació catalana, el poble català, tan digne com a mínim com els pobles andalús, extremeny, letó o palestí, tingués alguna responsabilitat en aquella deportació orquestrada pels *senyoritos*, els capellans, el règim militar de camises blaves, durant els anys seixanta i setanta. I també pels sectors econòmics dels catalans que van guanyar la guerra i alhora dues dècades més tard, molta mà d'obra barata per "revitalitzar"

l'economia. Com ho fan ara i tothom –els progressistes criolls també– ho troba la mar de bé amb les hipòcrites ulleres franciscanes.

Ara li ha tocat a la pel·lícula relacionada amb la singular heroïcitat dels veïns de Torre Baró que durant els primers compassos de la postdictadura van aconseguir fer arribar una línia de bus al barri de Collserola: el 47. Van tenir sort que no els apliquessin el 155 tot i ser un segrest.

L'oracle crioll frisa quan se li presenta l'oportunitat de fer creure que ells són bona gent, oberta i acollidora. Quan hi ha un esdeveniment com aquest sempre procuren dir la seva. Des del diari *Ara*, un dels més subvencionats de la Catalunya autonòmica, han contribuït a la causa de *la Catalunya un sol Poble*, amb un article del senyor Alzamora (17-9-24) en el que, més enllà de lloar la gran aventura *autobusera*, ho aprofita per dir i negar, amb to contundent d'homilia, el que considera ofuscacions mentals d'uns quants catalans.

“(…) Tota aquella gent (la de Torre Baró) no va arribar a Catalunya a colonitzar-la, com ofuscament encara avui hi ha qui s'entesta a repetir”.

No conec cap mitjà de comunicació que s'atreveixi a etiquetar de colons als immigrants dels seixanta a la Catalunya autonòmica i ben instal·lada. Amb això, ara sabem que l'enemic principal a col·locar el morrió és a les xarxes socials i cal estar sempre amatent no fos cas que el ramat es desgavelli i s'esberli el pensament únic.

Hi ha una escletxa en la doctrina revisionista i benintencionada del catalanisme social cristià de la *Catalunya un sol poble* per on s'ha escolat el

criollisme hispà. Una interpretació que es mou i tolera entre la ignorància i la malícia i que des de fa anys controla l'opinió pública per interès polític, mandra i abandonament, com el país.

Encara no sé com l'autor arriba a aquesta convicció que respon més a un desig que no pas a la realitat. D'entrada, jo diria que aquesta afirmació categòrica sobre els colons és una mica temerària perquè en aquests processos d'assemblatge entre col·lectius nacionals, en un marc de dictadura –que no era catalana–, els sotmesos nacionalment tenen sempre les de perdre a tot arreu. Cal anar amb compte amb tanta eufòria.

Alguns nouvinguts no han fet la funció de colons i altres sí. Els resultats electorals són un bon indicador. De la Catalunya que ja hi era també trobem de tot, especialment entra la gent ben instal·lada a l'autonomia. Alguns casos d'integració han estat naturals, extraordinaris i exemplars i altres no tant. Els 275.000 vots de Vox no ho són, per posar un exemple fàcil.

El resultat és el que és i després de seixanta anys crec que hi ha suficient informació per saber que respon a la veritat o a una ofuscació de quatre exaltats. Crec que el Sr. Alzamora és un sentimental. No hi tinc res a objectar, només faltaria, però considero que el seu sentimentalisme no li pot atorgar llicència per confondre la voluntat amb la realitat. Una altra cosa és que ho fes en un procés de creació literària.

La majoria dels colons no saben el paper que se'ls destina quan el seu país d'origen els desplaça com va passar als anys seixanta i setanta. Com voleu que ho sabessin amb les condicions que van ser

foragitats de casa seva i amb les condicions que van arribar a l'estació de França quan encara no estava mig en runes. Estaven convençuts, però, que on venien formava part també de *l'Espanya cristiana* perquè molts anaven acompanyats amb els capellans de les seves parròquies. I ja sabem quin és el paper que fan els orientadors espirituals.

Una altra cosa és el paper que van jugar els cent mil funcionaris, com a mínim, que van aterrar amb les famílies a partir del 39. Aquests eren la guàrdia de corps del règim militar/feixista i els autèntics encarregats d'executar sobre el terreny el tenebrós objectiu d'anorrear la catalanitat. La majoria d'ells, i la seva descendència, que també deu ser bona gent i tenen la corresponent funció social, van ocupar i encara ocupen una part dels faldars de Collserola, des de la Diagonal fins al cap de munt. Els grans funcionaris del règim no van anar a la fondalada de Torre Baró, enmig de la natura, com els seus compatriotes meridionals, ni a Pubilla Cases.

D'això també se'n podria fer una bona pel·lícula, com una del barri veí de Torre Baró, Ciutat Meridiana, on algun personatge de gran renom internacional potser no en sortiria gaire ben parat. O també de l'èxode de pobles sencers d'Andalusia com hem comentat abans. No estaria gens malament investigar i divulgar seriosament què va passar i si tot va ser tan fortuït i fluid com diuen. Deu haver-hi tantes històries per contar...

És estrany que no ho facin perquè a casa nostra hi ha un munt d'escriptors, guionistes i cineastes ben reconeguts i sensibilitzats en aquesta temàtica. Han passat quaranta-cinc anys i ja és hora de canviar una mica la perspectiva del fenomen migratori. A

molts ens agradaria saber amb més detall com es va organitzar l'èxode massiu i com ho van promoure i estimular. I sobretot, qui ho organitzava i en realitat perquè ho feien.

També crec que ja comença a ser hora, i de justícia, col·locar també en el centre de la victimització les indígenes catalans, els de Cornellà o Sant Vicenç dels Horts, Barberà del Vallès... que van veure, atònits, com es transformava el seu món en només vint anys. Una altra pel·lícula. Aquesta autonomia caduca no justifica que s'obligui als catalans que havien perdut també la guerra a desconèixer detalls tan importants de la nostra història com aquests. Mai no ho fan. No crec que tot això sigui només una percepció com diuen ara els més barruts.

De tota manera, tenim l'obligació d'anar ben desperts pel món i no ser gaire ingenus. Als nouvinguts els hem de tenir respecte i no els hem de tractar tan paternalment com ho fan alguns. Amb el pas del temps i un cop instal·lats i recuperats de la desorientació es van posicionant, es reubiquen, s'informen on creuen que s'han d'informar i de seguida saben millor de quin país o nació venen i sobretot quina és la bandera que duen al cor.